

UZASADNIENIE

Małoletni powodowie W. P., O. P. (1) i O. P. (2) reprezentowani przez matkę E. P. wnieśli o podwyższenie zasądzonych na ich rzecz od pozwanego M. P. alimentów. Małoletni powodowie wnieśli o podwyższenie zasądzonych alimentów na rzecz W. P. z kwoty 350 złotych do kwoty 700 złotych miesięcznie, natomiast alimentów na rzecz O. P. (1) i O. P. (2) z kwoty po 300 złotych miesięcznie do kwoty 650 złotych miesięcznie.

W uzasadnieniu pozwu powodowie wskazali, że od czasu ostatniego rozstrzygnięcia o alimentach minęły ponad 2 lata i od tego czasu usprawiedliwione potrzeby małoletnich wzrosły. Jednocześnie matka małoletnich nie ma możliwości podjęcia pracy, ponieważ zmuszona jest opiekować się synem W.; gdyby podjęła pracę, utraciłaby świadczenie pielęgnacyjne.

Pozwany w odpowiedzi na pozew wniósł o oddalenie powództwa. Pozwany podniósł, że powodowie nie wykazali, aby nastąpiła zmiana w zakresie usprawiedliwionych potrzeb małoletnich.

Na rozprawie pozwany oświadczył, że jest w stanie płacić dobrowolnie na rzecz małoletnich powodów kwoty: na rzecz W. P. kwotę 400 złotych miesięcznie, natomiast na rzecz O. i O. P. (2) kwotę po 350 złotych miesięcznie.

Sąd ustalił następujący stan faktyczny:

Ze związku małżeńskiego E. P. i pozwanego M. P. pochodzi czworo dzieci: P. P. (1), O. P. (1), O. P. (2) i W. P.. P. P. (1) urodziła się (...), O. i O. P. (2) urodzili się (...), W. P. urodził się (...).

Wyrokiem z dnia 25 stycznia 2016 roku w sprawie o sygn. I C 1135/15 Sąd Okręgowy w Kaliszu rozwiązał przez rozwód małżeństwo E. P. i M. P.. Wykonywanie władzy rodzicielskiej nad małoletnimi dziećmi stron Sąd powierzył obojgu rodzicom, ustalając że każdorazowym miejscem zamieszkania dzieci jest miejsce zamieszkania ich matki. Sąd zobowiązał obie strony do ponoszenia kosztów utrzymania i wychowania małoletnich dzieci i z tego tytułu zasądził od pozwanego M. P. na rzecz małoletniej P. P. (1) alimenty w kwocie po 450 złotych miesięcznie, na rzecz małoletnich O. i O. rodzeństwa P. alimenty w kwotach po 300 złotych miesięcznie, na rzecz małoletniego W. P. alimenty w kwocie po 350 złotych miesięcznie, tj. łącznie 1400 złotych miesięcznie, płatne z góry do dnia 10-go każdego miesiąca do rąk E. P., wraz z ustawowymi odsetkami w razie opóźnienia płatności którejkolwiek z rat.

Dowód: wyrok w aktach Sądu Okręgowego w Kaliszu sygn. I C 1335/15, k. 50.

Obowiązek alimentacyjny pozwanego wobec najstarszej córki P. P. wygasł.

Okoliczność bezsporna.

W chwili poprzedniego rozstrzygnięcia w przedmiocie świadczeń alimentacyjnych dla małoletnich powodów, W. P. miał 12 lat, natomiast O. i O. – 8 lat. Obecnie W. ma 12 lat, natomiast O. i O. – 11.

Powodów utrzymuje matka z otrzymywanych świadczeń. E. P. otrzymuje świadczenie pielęgnacyjne w kwocie 1477 złotych miesięcznie, zasiłek rodzinny na każde dziecko w kwocie po 124 złote miesięcznie i świadczenie wychowawcze. Matka powodów jest współwłaścicielką gruntu rolnego; otrzymywane dopłaty przekazuje swojemu bratu, który ten grunt uprawia. Matka powodów posiada samochód p. rocznik 2002. Powodowie nie posiadają żadnego majątku.

Dowody: decyzje k. 8-10, zeznania matki powodów – nagranie 37:00.

Małoletni powodowie mieszkają wraz z matką oraz najstarszą siostrą P. w wynajmowanym mieszkaniu. Koszt wynajmu to 800 złotych miesięcznie, czynsz wynosi 480 złotych miesięcznie. Na prąd matka powodów przeznaczona ok. 150 złotych miesięcznie, na gaz – 50 złotych, telewizja i internet 75 złotych miesięcznie. Do tego dochodzą wydatki

niezbędne do codziennego funkcjonowania, tj. wyżywianie każdego z małoletnich – ok. 400 złotych miesięcznie, odzież – co najmniej 100 złotych miesięcznie, środki czystości – 50 złotych, wydatki związane ze szkołą – ok. 50 złotych miesięcznie, ewentualne inne wydatki i rozrywki – ok. 50 złotych.

Dowody: zeznania matki powodów – nagranie 32:50.

Małoletni W. P. jest dzieckiem niepełnosprawnym. Uczęszcza do szkoły specjalnej. Jest niesamodzielny, wymaga stałej opieki. Jego stan zdrowia pogorszył się od ostatniego ustalenia obowiązku alimentacyjnego pozwanego. Ma problemy zdrowotne związane z kręgosłupem. Zgodnie z zaleceniem lekarza powinien uczęszczać na masaże i gimnastykę, jednak rodziny na masaże nie stać. Ponadto konieczne są konsultacje psychologiczne, które są za darmo. Matka małoletniego powoda musiała również ponieść koszt zakupu gorsetu ortopedycznego w kwocie 350 złotych.

Dowody: zeznania matki powodów – nagranie 19:00.

Natomiast małoletni O. i O. P. (2) są zdrowi, mają zainteresowania sportowe. Od nowego roku szkolnego mają rozpocząć naukę w klasie sportowej o charakterze pływackim, co wiąże się z dodatkowymi kosztami. O. P. (2) interesuje się piłką nożną, chciałby uczęszczać na zajęcia do klubu sportowego, co kosztuje 100 złotych miesięcznie. Natomiast O. P. (1) chciałaby rozwijać swoje zainteresowania w zakresie taekwondo; miesięczny koszt zajęć wynosi 150 złotych.

Dowody: zeznania matki powodów – nagranie 26:00.

Alimenty od pozwanego są ściągane przez komornika.

Dowody: zeznania matki powodów – nagranie 40:00.

Pozwany jest osobą zdrową, mieszka w O. gdzie prowadzi gospodarstwo rolne – uprawia ogórki w tunelach foliowych. Po rozwodzie pozwany zamieszkał z nową partnerką, z którą ma dziecko – córkę w wieku 1 roku. Dziecko jest zdrowe i rozwija się prawidłowo. Pozwany prowadzi wspólne gospodarstwo domowe wraz z partnerką, dwojgiem jej dzieci z poprzedniego związku i swoim ojcem. Mieszkają w sześcioro w domu jednorodzinnym.

Dowód: zeznania pozwanego – nagranie 52:00.

Z tytułu prowadzonego gospodarstwa rolnego pozwany osiąga dochód w kwocie ok. 1800 złotych miesięcznie. Ojciec pozwanego otrzymuje emeryturę w kwocie 600 złotych. Partnerka pozwanego otrzymuje zasiłek macierzyński w kwocie 1200 złotych; otrzyma także zasiłek wychowawczy. Partnerka pozwanego otrzymuje alimenty w kwocie po 200 złotych na dzieci z poprzedniego związku.

Dowód: zeznania pozwanego – nagranie 52:00-57:00, także 1:07, zaświadczenie k. 22.

Pozwany posiada samochód ciężarowy; koszt jego utrzymania wynosi ok. 2000 złotych rocznie. Posiada również samochód osobowy p. rocznik 2003 – roczne ubezpieczenie kosztuje ok. 700 złotych. Ponadto pozwany płaci składki K. (...) – 490 złotych kwartalnie; spłaca kredyt na zakup nawozów w kwocie 540 złotych miesięcznie. Koszt wody wynosi ok. 100 złotych co dwa miesiące, telewizja ok. 50 złotych co miesiąc, butla z gazem – ok. 35-45 złotych miesięcznie, telefon ok. 70 złotych miesięcznie. Pozwany płaci wysokie rachunki za prąd, który jest wykorzystywany do produkcji rolnej – ok. 2000 złotych co dwa miesiące.

Dowód: zeznania pozwanego – nagranie 55:00-1:07, potwierdzenie zapłaty k. 23, rachunek k. 24-25, potwierdzenie zapłaty k. 26.

Pozwany nie uczestniczy w wychowaniu dzieci, nie zajmuje się nimi, nie utrzymuje z nimi kontaktu.

Dowód: zeznania pozwanego – nagranie 01:00.

Sąd ustalił stan faktyczny na podstawie przesłuchania stron, dokumentów urzędowych oraz dokumentów prywatnych.

Sąd nie dał wiary zeznaniom pozwanego, że nie utrzymuje kontaktu z dziećmi z powodu nieznanego numeru telefonu. Doświadczenie życiowe wskazuje, że gdyby pozwanemu rzeczywiście zależało na utrzymaniu więzi ze swoimi dziećmi, znalazłby sposób, aby się z nimi skontaktować.

Sąd zważył co następuje:

Powództwo jest co do zasady usprawiedliwione. Zgodnie z art. 128 Kodeksu rodzinnego i opiekuńczego („kro”) obowiązek alimentacyjny (tj. obowiązek dostarczania środków utrzymania, a w miarę potrzeby także środków wychowania) obciąża krewnych w linii prostej oraz rodzeństwo. Obowiązek alimentacyjny wobec małoletnich dzieci w pierwszej kolejności obciąża ich rodziców. Jak wskazuje art. 133 § 1 kro, rodzice obowiązani są do świadczeń alimentacyjnych względem dziecka, które nie jest jeszcze w stanie utrzymać się samodzielnie, chyba że dochody z majątku dziecka wystarczają na pokrycie kosztów jego utrzymania i wychowania.

Stosownie do art. 135 § 1 kro zakres świadczeń alimentacyjnych zależy od usprawiedliwionych potrzeb uprawnionego oraz od zarobkowych i majątkowych możliwości zobowiązanego.

Każde dziecko musi mieć zapewnione podstawowe warunki egzystencji w postaci mieszkania, wyżywienia, odzieży, środków na ochronę zdrowia, kształcenie, rozwój zainteresowań. Powinny zostać zaspokojone fizyczne potrzeby dziecka, jak również – w miarę możliwości – rozwój kulturalny i intelektualny. Dziecko powinno mieć zapewnione środki na wychowanie, rozrywkę i wypoczynek.

Powództwo jest oparte na art. 138 kro, który stanowi, że w razie zmiany stosunków można żądać zmiany orzeczenia lub umowy dotyczącej obowiązku alimentacyjnego. Nie budzi wątpliwości Sądu, że istotnie sytuacja faktyczna – przede wszystkim po stronie małoletnich powodów – uległa na tyle istotnie zmianie, że uzasadnione jest określenie na nowo obowiązku alimentacyjnego pozwanego względem dzieci.

Zwiększenie wysokości zobowiązania alimentacyjnego wynika z upływu czasu i wzrostem potrzeb małoletnich. Odnosnie do W. P. należy zwrócić uwagę, że dziecko jest niepełnosprawne, a stan jego zdrowia od ostatniego orzeczenia o alimentach pogorszył się. Ujawniły się nowe schorzenia wymagające leczenia, co wiąże się z kosztami. Potrzeby małoletniego W. P. są zwiększone w stosunku do innych dzieci w tym wieku ze względu na jego upośledzenie. W. P. jest dzieckiem niesamodzielnym, wymagającym ciągłej opieki, którą zapewnia mu tylko matka. Na koszty jego leczenia i rehabilitacji składają się nie tylko same koszty leków, masaży, gimnastyki itp., ale również koszty dojazdów do lekarza, do psychologa, czy zakup koniecznego sprzętu.

W odniesieniu natomiast do O. i O. P. (2), są to dzieci, które właśnie wchodzą w fazę intensywnego rozwoju. Stale rosną, co wiąże się ze zwiększonymi wydatkami, chociażby na wyżywienie i odzież. Ponadto mają prawo rozwijać swoje zainteresowania, np. w zakresie sportu, zgodnie ze swoimi talentami i umiejętnościami.

W związku z tym Sąd stoi na stanowisku, że miesięczne usprawiedliwione potrzeby powodów O. i O. P. (2) kształtuje się na kwotę po ok. 850-950 złotych. Natomiast koszt miesięcznych usprawiedliwionych potrzeb małoletniego W. P., w związku z jego niepełnosprawnością, wynosi ok. 1000 złotych. Zestawiając te kwoty z dochodami rodziny, biorąc pod uwagę, że matka powodów nie może pracować, gdyż utraciłaby wówczas świadczenie pielęgnacyjne, a cała rodzina utrzymuje się w zasadzie z transferów socjalnych, koniecznym jest podwyższenie zasądzonych przez Sąd Okręgowy alimentów.

Podwyższając alimenty Sąd wziął pod uwagę, że pozwany nie musi jużłożyć na najstarszą córkę – P. P. (1). W związku z tym Sąd uznał za zasadne podwyższyć alimenty na rzecz W. P. z kwoty 350 do kwoty 550 złotych, natomiast na rzecz O. i O. P. (2) z kwot po 300 złotych do kwoty po 350 złotych, co łącznie daje kwotę 1350 złotych miesięcznie. Wobec tego alimenty po podwyższeniu przez Sąd są łącznie i tak niższe, niż alimenty zasądzone w wyroku rozwodowym przez Sąd Okręgowy. Ustalając wysokość miesięcznych alimentów w takich kwotach Sąd miał na uwadze możliwości zarobkowe

pozwanego oraz konieczność łożenia na córkę pozwanego pochodzącą z nowego związku; niemniej jednak Sąd stoi na stanowisku, że pozwany podejmując decyzję o posiadaniu kolejnego dziecka powinien wziąć pod uwagę obowiązek przyczyniania się do utrzymania dzieci z poprzedniego małżeństwa. Za podwyższeniem alimentów przemawia także okoliczność, że pozwany nie interesuje się dziećmi, nie utrzymuje z nimi kontaktu, nie pomaga w ich wychowaniu, a cały obowiązek opieki nad nimi przerzucił na matkę małoletnich powodów.

Sąd uznał żądania powodów w zakresie przewyższającym ww. kwoty za nieuzasadnione i dlatego powództwo w pozostałym zakresie oddalił.

Na podstawie art. 102 kpc, mając na uwadze niskie dochody uzyskiwane przez strony, Sąd postanowił nie obciążać stron kosztami procesu.